

Kontaktné údaje:

Názov školy: Spojená škola internátna Ždaňa

Adresa: Ždaňa 244, 04411

<http://www.szsizdana.sk>

Tel. čísl.: 055/698 0050

E-MAIL

Email: szsizdana@pobox.sk

szsizdana@centrum.sk

Púčik

Občasník SŠI v Ždani
Číslo VIII.
Ročník VIII.
Október 2011

50 rokov histórie

Ako to všetko prebiehalo?

Spovedali sme p. PaedDr. Pavla ČIČVÁKA, súčasného riaditeľa Spojenej školy internátnej v Ždani.

PaedDr. Pavol Čičvák

Pán riaditeľ, počas polstoročia ste v poradí štvrtý pedagóg, ktorý riadi našu školu. Kedy ste prijali túto funkciu a kto boli vaši predchodcovia?

Pri zrode vtedajšej Osobitnej školy internátnej 1. septembra 1961 stál p. Jozef Gajdoš. Od 1. júla 1985 sa stal jeho nástupcom p. Július Janáčik, ktorý túto funkciu vykonával do 30. júna 1987. V poradí tretím riaditeľom bol od 1. júla 1987 do 31. augusta 1989 PaedDr. Milan Choma. V roku 1989, 1. septembra vedenie našej školy bolo zverené mne.

Kaštieľ v Skároši

Mohli by ste nás stručne oboznámiť s Vašou profesijnou kariérou?

Aprobáciu učiteľstvo pre ročníky 1 – 5 spolu s výtvarnou výchovou som ukončil v roku 1973 na Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove. Zrejme som ani netušil, ako ďalšie štúdium na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského, kde som sa venoval psychopédii ovplyvní môj ďalší život. V roku 1986 úspešným vykonaním rigorózneho skúšky som získal akademický titul PaedDr. Tomuto všetkému však predchádzala práca učiteľa v ZŠ v Slanci, kde som pôsobil v rokoch 1973 až 1977, v ZŠ Valaliky do roku 1981. V OŠI v Ždani som začal pracovať ako učiteľ v roku 1981. V osemdesiatom šiestom roku mi bola zverená funkcia riaditeľa Osobitnej školy v Moldave nad Bodvou, ktorú som vykonával až do roku 1989. Tento rok sa stal pre mňa dôležitým, pretože odvtedy mám tu česť riadiť teraz už Spojenú školu internátnu v Ždani.

Dodnes po Vašom boku pôsobilo a pôsobí viacero Vašich zástupcov. Myslíme si, že pri tejto príležitosti je vhodné spomenúť ich mená, ale aj zásluhy.

Máte pravdu. Nedá mi nespomenúť mená ako :

1. Anna Pločicová
2. PaedDr. Pavol Pavlík
3. Mgr. Alexandra Urbancová
4. Mgr. Marta Mitrová
5. Mgr. Dana Bednárová

V súčasnom čase si svoju prácu zodpovedne vykonávajú moji momentálni zástupcovia, a to Mgr. Jozef Besterci a Mgr. Renáta Hegedúšová.

Na druhej strane nielen pedagogickí zástupcovia riaditeľa školy, ale aj vedúce vychovávateľky ako pani Marta Šchmognerová a pani Helena Kurucová odvedli na tunajšej škole kus zodpovednej práce.

Všetci títo ľudia majú obrovskú zásluhu na zvyšovaní úrovne školy, skvalitňovaní jej výchovno-vzdelávacej práce.

Prečo ste sa rozhodli študovať špeciálnu pedagogiku, odbor psychopédia? Čo vás k tomu priviedlo?

Učitelia boli do osobitných škôl preraďovaní z trestu, väčšinou s podivnými prekladacími dekrétami: „Keďže nespĺňate požiadavky socialistického učiteľa, prekladám Vás na Osobitnú školu v“ Ja som si dal žiadosť o preloženie do OŠI, chcel som sa podieľať na zvyšovaní úrovne výchovy a vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím. A keď som tam prišiel, každý sa ma pýtal, čo zlého som urobil, že učím na osobitnej škole.

Počas päťdesiatich rokov sa na tunajšej škole vystriedalo veľa zamestnancov. Žiaľ, nie je možné vymenovať všetky tie mená, ale zaiste si dokážete spomenúť na niektorých pedagogických, aj nepedagogických pracovníkov, ktorí obetovali nemalú časť svojho života tejto práci.

Áno, boli to učitelia ako Eva Turčanová, Emília Baraňová, zástupkyňa prvého pána riaditeľa Gajdoša Magdaléna Zemlanová, Júlia Kantoráková, Božena Chmárová, Iveta Miglecová, Eva Sabolová-Čutková, Anna Dančová, Katarína Dulová, Ladislav Hakl, Marta Mitrová, Edita Kissová a mnohí iní.

Aj čo sa týka vychovávateľiek, sú to nezabudnuteľné mená: Marta Schmognerová, Marta Ballová, Agnesa Jaššová, Helena Kurucová, Margita Kederová, Jolana Gonciová a dnes žiaľ už nebohá Katarína Petraníková.

Lenže škola nie je iba o učiteľoch o vychovávateľoch. Kde by sme boli, keby sme nemali hospodárky, kuchárky, upratovačky, kuričov a školníkov? Z technicko-hospodárskych pracovníkom treba spomenúť Martu Petrušovou, Margitu Jaššovou, Máriu Olajošovou, Paulínu Kederovú a Bartolomeja Palkáňa.

Toto boli osobnosti. Dejiny školy závisia však aj od rôznych udalostí. OŠI začala fungovať ako tzv. “dvojtriedka”. Postupne pribúdali žiaci, triedy. Škola sa rozrástla o elokované triedy v spádových obciach a širšom okolí v rámci okresu Košice-vidiek. Môžete nám o ich vzniku a delimitácii niečo povedať?

Kvantitatívny a kvalitatívny rast OŠI v Ždani sa prejavil najmä v rokoch 1982 -1986. Narástol počet žiakov, a týmto pádom aj tried. Vznikli elokované triedy v Seni, Čani, Bysteri, Nižnej Myšli, Valalikoch, Sokol'anoch a v Haniske.

V januári 1993 škola získala právnu subjektivitu, čím zároveň boli delimitované elokované triedy a boli z nich vytvorené špeciálne triedy pri základných školách.

Vašou nemalou zásluhou v 2. polroku šk.r. 1990-91 vznikla ETOŠ v Nižnej Myšli. Čo tomu predchádzalo?

Nedostatok priestorov v Ždani, slabá dochádzka žiakov z Nižnej Myšle do Ždane. Žiaľ, aj napriek dobre mieneným plánom a spolupráce s odborom školstva okresu Košice-vidiek sa dochádzka žiakov nezlepšila, hoci sa zriadiť ETOŠ podarilo. Dlhé roky tam učila kvalifikovaná učiteľka, p. Mgr. Marta Janáčiková.

Spočiatku sa deti s mentálnym postihnutím vzdelávali spoločne bez ohľadu na stupeň ich postihnutia. Kedy v tejto oblasti nastala zmena?

V snahe skvalitniť výchovno-vzdelávaciu činnosť sme využili možnosť, ktorú nám poskytla Vyhláška MŠM a ŠS SR 212/91 Zb. o špeciálnych školách, kde sa v § 8, odst. 5, hovorí, že v osobitných školách sa môžu zriaďovať triedy pomocnej školy. Žiaci, ktorí brzdili tempo vyučovania v jednotlivých triedach osobitnej školy, začali sa od 1. septembra 1991 vzdelávať v triedach pomocnej školy (dnes variant „B“). V týchto triedach sa im jednotliví vyučujúci mohli venovať individuálne a oveľa intenzívnejšie.

1. január 1993 bol novým a dôležitým medzníkom v ďalšom napredovaní OŠI. Mohli by ste nám porozprávať, k akým zmenám došlo?

Na základe zriaďovateľskej listiny č. 55/1993 bolo našej škole, ako štátnej rozpočtovej organizácii, priznaná právna subjektivita (právna subjektivita=autonómnosť školy, v podstate ide o samosprávu, čiže spravovať sa samostatne).

Od 1. septembra 1993 vo všetkých pracovných vzťahoch škola vystupuje vo svojom mene a má nevyhlásiteľnú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Štatutárnym zástupcom sa stáva riaditeľ školy. Nesie plnú zodpovednosť za svoje konanie v oblastiach: pracovno-právne a finančno-právne vzťahy.

V školskom roku 1993-1994 nastali vážne zmeny. Z akého dôvodu škola prišla o budovu kaštiela v Skároši a ako sa táto situácia vyriešila?

Havarijnú situáciu na budove školy v Skároši sme pre nedostatok finančných prostriedkov nemohli odstrániť. Zákaz prevádzkovania sme riešili presťahovaním tried zo Skároša do Ždane, kde sa vyučovalo aj popoludní. Za pomoci Obecného úradu v Čani sme zrekonštruovali budovu bývalej materskej školy v Čani, do ktorej sme triedy druhej zmeny zo Ždane presťahovali.

Alokované triedy v Čani

Najzlomovejšie roky odštartoval rok 1993. Aké zmeny v organizačnej štruktúre školy nastali?

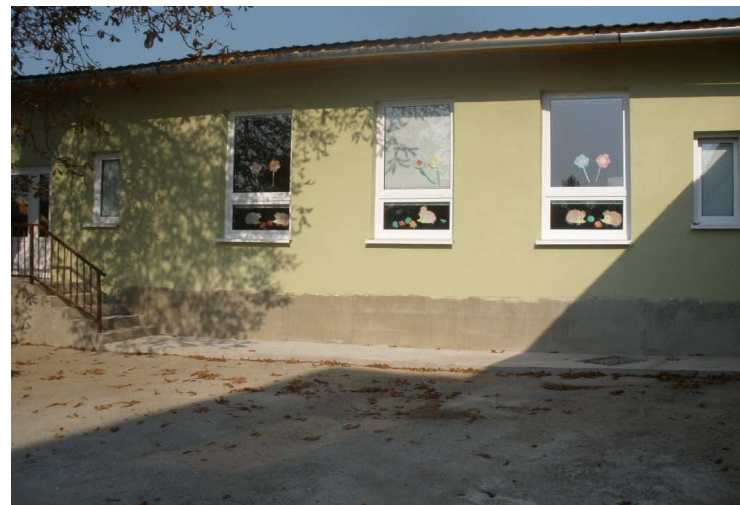
Ako som už spomenul 1. januárom 1993 sme získali právnu subjektivitu, zriaďovateľom sa stala Školská správa Košice II, boli od nás delimitované všetky ETOŠ.

16.9.1996 sa mení zriaďovateľ. Stáva sa ním Krajský úrad Košice. Rozhodnutím Krajského úradu v Košiciach zo dňa 13. septembra 2000 sa Osobitná škola internátna mení na Špeciálnu základnú školu internátnu. 1. januára 2004 opäť nastáva zmena zriaďovateľa, ktorým je Krajský školský úrad v Košiciach. V tom istom roku je pri škole zriadená Špeciálno-pedagogická poradňa, dnes Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva. 1. januára 2006 pribudla Praktická škola internátna a v septembri roku 2009 získavame novú podobu.

Budova SŠI v Ždani

Fungujeme ako Spojená škola internátna s organizačnými zložkami: Špeciálna základná škola internátna a Praktická škola internátna. Súčasťou školy je Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, školská jedáleň a internát. No a od 1. septembra 2011 sa stáva najmladším prírastkom do rodiny Špeciálna materská škola internátna, ako organizačná zložka SŠI.

Budova materskej školy

Pán riaditeľ, ďakujeme za rozhovor.

CŠPP

Centrum špeciálnopedagogického poradenstva poskytuje:

- Psychodiagnostiku a rediagnostiku, špeciálnopedagogickú diagnostiku a diagnostiku sociálnych vzťahov.
- Odborné konzultácie a poradenskú činnosť.
- Logopedickú starostlivosť a informačnú činnosť.
- Spracovanie odborných vyjadrení k zaradeniu detí do rôznych typov škôl a zariadení vrátane posúdenia školskej zrelosti a integrácie.
- Profesionálna orientácia.
- Prieskumná a depistážna činnosť.
- Krátkodobá psychologická, špeciálnopedagogická intervencia a dlhodobá psychologická, špeciálnopedagogická intervencia s možnosťou týždenných, mesačných, celoročných pobytov pre deti so špeciálnopedagogickými potrebami v rámci Špeciálnej základnej školy internátnej.
- Projekty prevencie a výberové konania.

Mgr. Marta Lukáčová, vedúca CŠPP

Materská škola

Špeciálna materská škola je organizačnou zložkou Spojenej školy internátnej Abovská 244/18, Ždaňa bez právnej subjektivity. Riadi ju riaditeľ Spojenej školy internátnej. Poskytuje poldennú a celodennú výchovu a vzdelávanie deťom so zdravotným znevýhodnením vo veku spravidla od 3 do 7 rokov. Pobyt detí v zariadení sa upravuje podľa pedagogických, hygienických, psychologických a etických zásad. Plní aj diagnostickú funkciu. V spolupráci s odbornými zamestnancami sa aplikujú stimulačné, rozvojové a korekčné programy; realizujú sa špeciálno-pedagogické, logopedické a psychologické intervencie. Vzhľadom na to, že ŠMŠ je organizáciou bez právnej subjektivity, zabezpečujú prevádzku zamestnanci spojenej školy.

Deti v materskej škole pri hre

Praktická škola

Praktická škola je jednou z alternatívnych foriem ďalšej prípravy žiakov, ktorých nie je možné z rôznych dôvodov zaradiť do učebného pomeru.

Vytvára podmienky pre ich integráciu do spoločnosti a pre ich pracovné zaradenie. Do praktickej školy sú prijímaní žiaci – absolventi základných škôl, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku v nižšom ako 9. roč. a absolventi špeciálnych základných škôl vzdelávaných vo variante A a B. Svojím zameraním praktická škola podporuje ďalší rozvoj žiakov s ohľadom na ich možnosti a záujmy. V regióne Hornád pôsobí ako jediná škola daného typu.

Helena Kurucová pri práci s tkáčskym stavom

Výuka v praktickej škole je trojročná, v každom ročníku dostávajú žiaci vysvedčenie.

Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po jej absolvovaní nezískavajú žiaci výučný list, ale vysvedčenie o absolvovaní Praktickej školy so zameraním na pomocné práce v záhradníctve a tkaní na tkáčskom stave.

Žiaci praktickej školy sa zúčastnili súťaže „Pohár Martina Záhradníka“ - športový deň praktických škôl, kde získali druhé miesto.

Gabika Zupková a Barbora Zupková pri preberaní ceny

Radosť nám urobili aj Gabika Zupková a Barbora Zupková v súťaži praktických škôl „Ruka v ruke“, kde obsadili druhé miesto v príprave palaciniiek a oranžády.

Naše úspechy

Naša škola rok čo rok vyniká úspechmi šikovných výtvarníkov. Ich výtvarné práce sa umiestňujú na popredných miestach výtvarných súťaží celoslovenských ako i zahraničných. Na výtvarné súťaže našich žiakov už dlhé roky pripravuje bývalá zástupkyňa našej školy - výtvarníčka pani Mgr. Marta Mitrová.

Mgr. Marta Mitrová

Za uplynulý školský rok sa môžeme pochváliť prvým miestom v VI. ročníku Gaňova Tarnava, ktoré získala Denisa Miklošková za prácu na tému *Maľujem svoj svet*, cenou za kolekciu výtvarných prác v 30. ročníku celoslovenskej prehliadky výtvarnej a literárnej tvorby na tému *Rodina, Mám rád svoju rodinu*, mimoriadnou cenou poroty pre Nikolu Hazerovú a Ondreja Koru na tému *Voda* v 1. ročníku Tvorivých dielní, zo 14. ročníka celoslovenskej a 7. ročníka medzinárodnej súťaže Szaboov grafický Lučenec s podtitulom *Živly – Oheň* si odniesol cenu Patrik Hrobár.

Účasť na Výtvarnom salóne ZPMP 2010 nám priniesla kolektívne ocenenie za najlepšie výtvarné práce a výtvarná súťaž profesora Karola Ondreičku zas ocenenie za najlepšiu výtvarnú prácu, ktorú získala žiačka Jozefína Urbánová.

Okrem výtvarných súťaží sa naša škola aktívne zapája aj do športových, v ktorých získava pekné ocenenia: z účasti na Moldavskom pohári si doniesol prvé miesto v skoku do diaľky Jozef Ficu a tretie v behu na 60 metrov Marek Moro, žiaci celkovo obsadili 3. miesto spomedzi všetkých zúčastnených škôl.

Moldavský pohár

Ďalším úspechom bolo prvé miesto Jozefíny Urbanovej v 6. ročníku súťaže v prednese poézie a prózy Gaňova Tarnava a následný postup do celoslovenského kola.